

Økonomiplan og handlingsprogram 2026-29 Årsbudsjett 2026

Formannskapet 06.11.2025

VISJON RÅDE 2037

RÅDE
2037

I 2037 er Råde kjent som bygda med det store hjertet og 'Østfolds matfat'
- knutepunktet som tilbyr barn en trygg og god oppvekst i nærheten av naturen.

En foregangskommune for gode oppvekstforhold

Råde er først og fremst attraktiv som landlig bokommune, en foregangskommune for gode oppvekstforhold i trygge og naturbaserte omgivelser.

Knutepunkt for kreativ utvikling

Råde utnytter gode forbindelser og nærhet til bymiljøer og store arbeidsplasser, til å utvikle nytt næringsliv og tjenestetilbud.

Østfolds matfat – smaken av Råde

Råde er kjent for mat og matkultur, natur og landbruk. Dette danner grunnlag for næringsutvikling, naturopplevelser og turisme.

Stort hjerte med røtter i naturen

Innbyggerne i Råde er stolte av sine røtter og historie. Dette viser de gjennom visuelle uttrykk, planer og arkitektur, aktiviteter og arrangement.

5

Kommuneplan

RAUSHET
FELLESSKAP
STEDSUTVIKLING
Klima og miljø
GLEDE
TILIT
ARBEIDSPlassER
BÆREKRAFTIG UTVIKLING
OPPVEKSTMiljø
SAMHANDLING
BO I RÅDE
OPPLEVELSER
I NÆRMILJØET
LIKEVERD
MEDBYGGER
- ALLE MED
RESPEKT
LOKALE
RÅVARER
NATUR OG MOBILITET
FRILUFT
FREMTIDSRETTET

Satsingsområder i kommuneplan:

- «Leve hele livet i Råde»
- «Attraktive Råde»
- «Grønne Råde»

Gjennomgående temaer i satsingsområdene:

- «Samhandling – Vi i Råde!»
- «Barn og unge»
- «Et trygt Råde»

SMART
BYGDA
RÅDE

Fokus i økonomiplanen

Attraktivt og inkluderende Råde

Stramme økonomiske rammer

Innovasjon og digitalisering

Forebygging og tidlig innsats

Demografiske endringer

Beredskap og sikkerhet

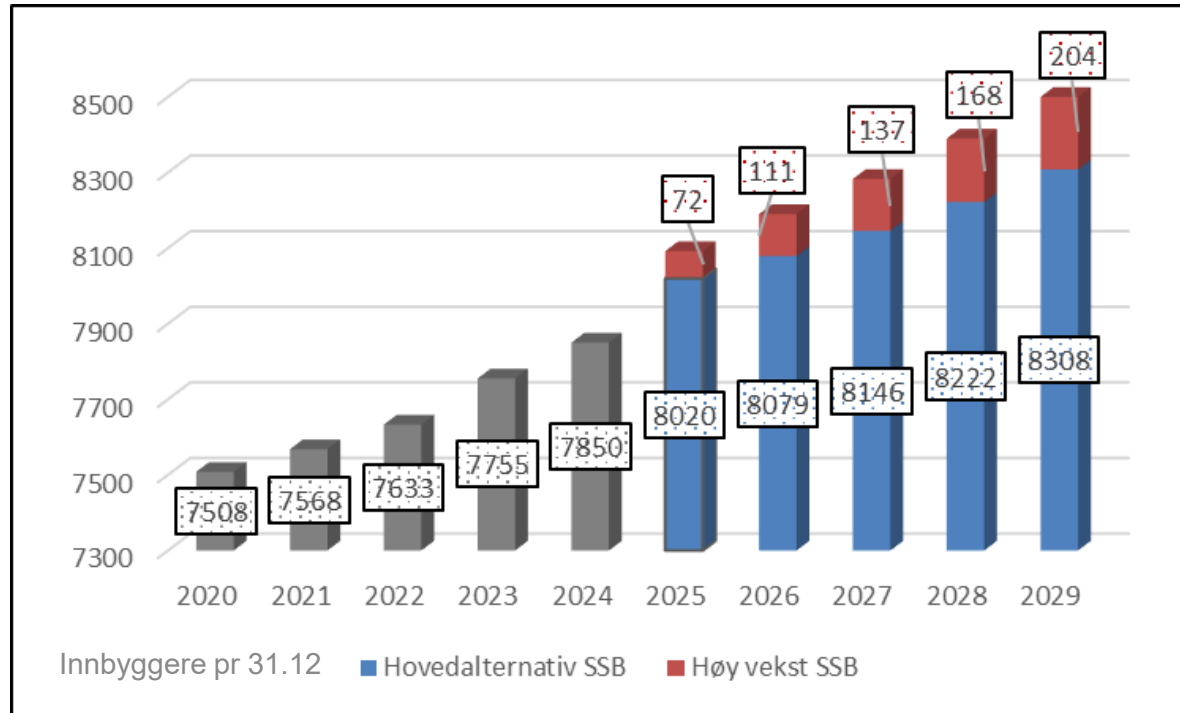

Rammebetingelser for økonomiplan 2026–29

- Stabile rammebetingelser
- Inntektssystemet
- Frie inntekter
- Renter
- Finansforvaltningen
- Pensjonskostnader
- Lønns- og prisvekst

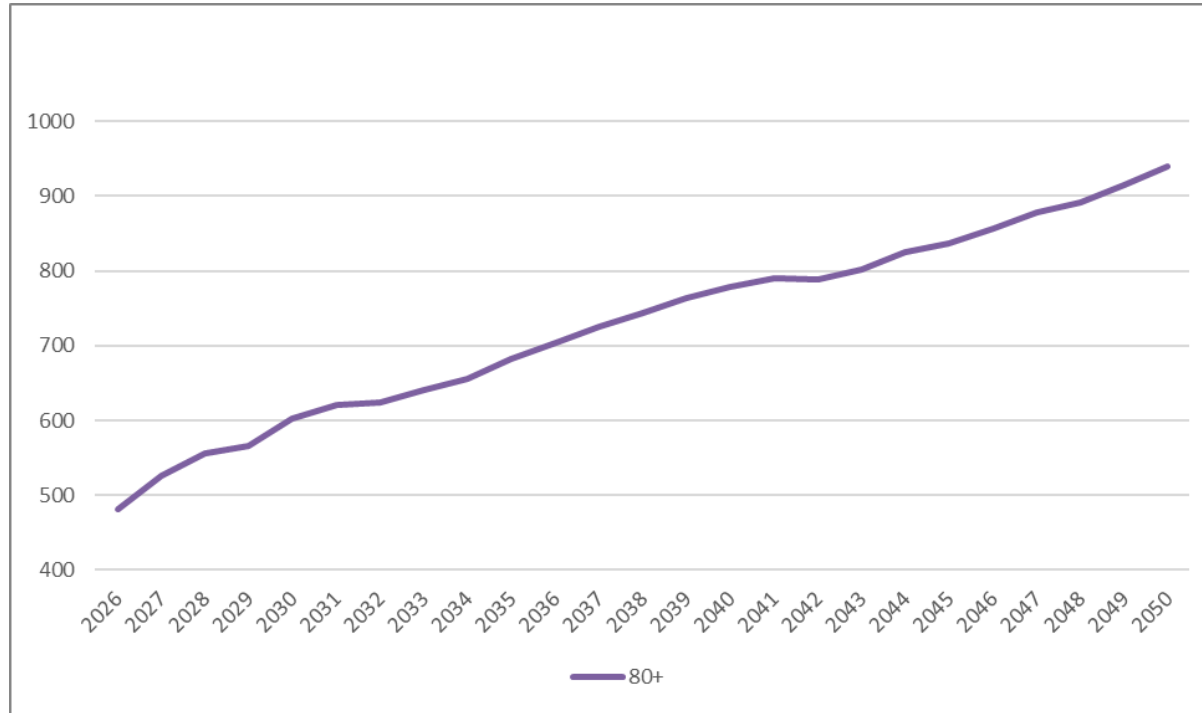

Befolkningsutvikling 2020-2029

Befolkningsutvikling 80 år+

Tjenesteutvikling og satsingsområder

Fremtidens Råde skaper vi sammen

VI I RÅDE

***SNAKKER VI SAMMEN ...
... SKAPER VI SAMMEN***

*Vi er en organisasjon som, med utgangspunkt i
fagkompetanse, jobber mer samhandlende,
strategisk, innovativt og fleksibelt*

- Organisasjonskultur - Raushet, glede, respekt og mot
- Kompetanseutvikling og lederskap
- Innovasjon som drivkraft
- Felleskapskommunen -inviterer inn

Smartbygda Råde

Smartbygda prosjekter

- Multibygghelsebygg - Fremtidens elsetjenester
- Sentrum
- Mobilitet / sykkelbygda
- Smart energi
- Digital innbyggerinvolvering
- Sosial bærekraft / mental helse for unge
- Blågrønn næring
- Frivillighet

Utvikling og innovasjon

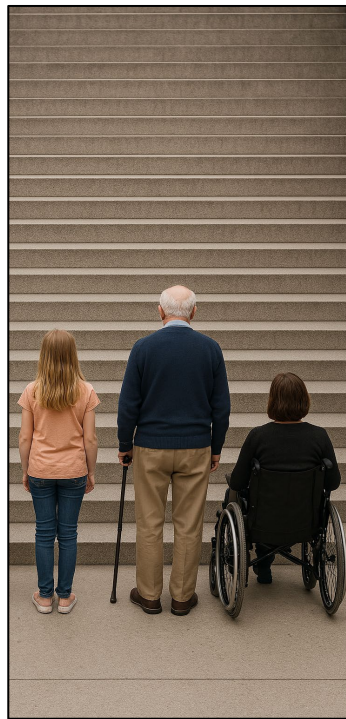
- Forebyggende enhet
- Pårørendestøtte til demens
- Alternativ opplæringsarena
- Forsøkskommuneordningen
- Digital transformasjon

Fremtidens helse- og omsorgstjenester

- Økende behov – flere eldre og demensutfordringer
- Dreining fra institusjon til hjemmetjenester
- Innsatstrappen som modell for tjenestetilbud
- Fremtidens helsetjenester – Tjenester på en annen måte
- Kunstig intelligens og velferdsteknologi
- Helhetlig vurdering av Helsehusets bygningsmasse
- Nye omsorgsboliger i Øvre Langbråten

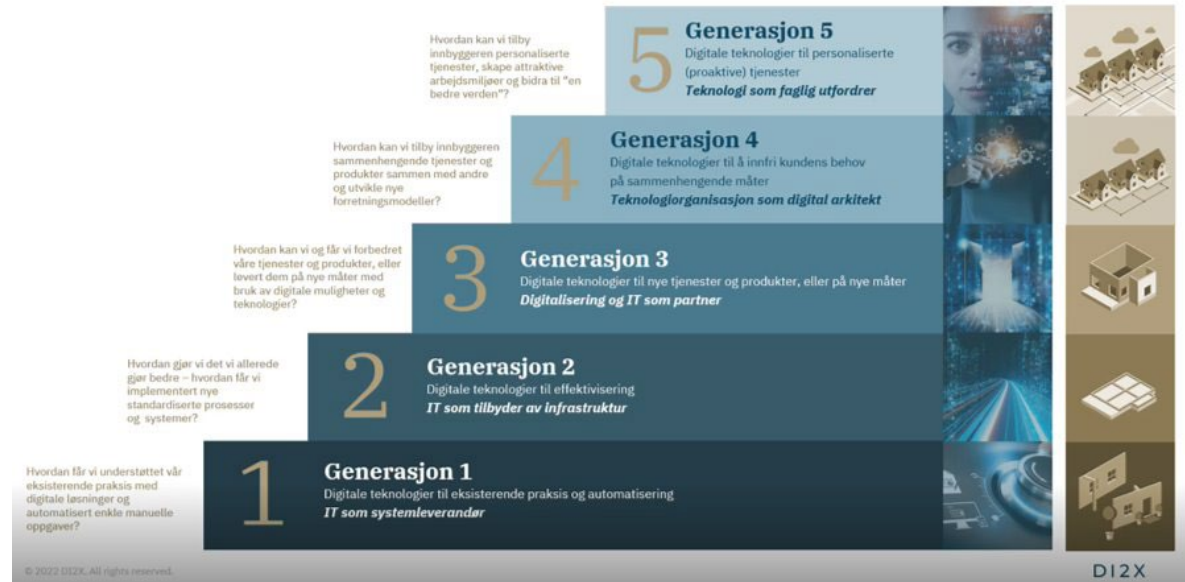
Innsatstrappen

12. Spesialiserte plasser
11. Institusjon
10. Boliger med mulighet for døgntjenester
9. Tidsavgrenset opphold
8. Boliger med fellesfunksjoner
7. Helsehjelp til hjemmeboende
6. Leve godt i eget hjem
5. Kommunalt disponerte boliger
4. Meningsfull og inkluderende hverdag
3. Tidliginnsats
2. Helsefremmende og forebyggende aktivitet
1. Attraktive og aktive lokalsamfunn

Digital transformasjon

- Innbyggerfokusert digitalisering
- Effektivisering og bedre beslutningsgrunnlag
- Digital modenhet – Generasjon 3
- Nytt system for plan- og byggesaker
- Satsing på datasikkerhet

Kilde: KS-programmet «Digital transformasjon»

Forebyggende arbeid

- Tverrfaglig samarbeid - BTI modellen
- Lavterskel og forebyggende tjenester
- Tidlig innsats gjennom hele livsløpet
- Trygge oppvekstmiljøer og fritidstilbud
- Hverdagsmestring

Attraktive Råde

- Folkehelse
- Sentrumsutvikling
- Gang- og sykkelforbindelser
- Næringsutvikling
- Barnehage
- Sikkerhet og beredskap
- Sysselsetting

Kommunens planarbeid

- Kommuneplan
- Kulturminneplan
- Jordvernsstrategi – Matjordløftet
- Naturmangfoldplan
- Klima- og miljøsatsing
- Gjennomføring av områdereguleringsplan Karlshus

Medarbeiderskap

- Kompetanse
- Nærværsarbeid
- Heltidskultur
- Internkontroll

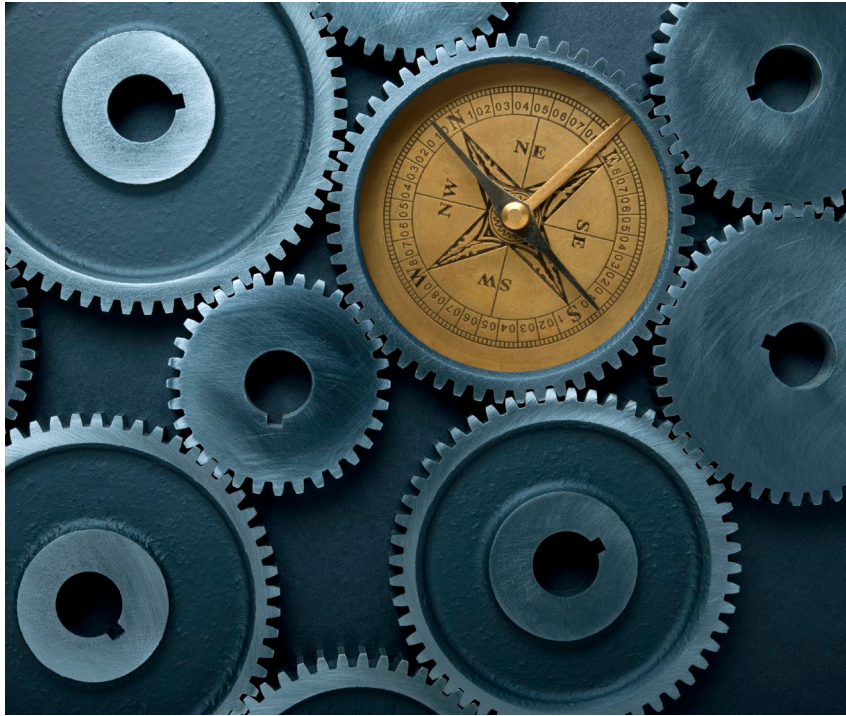
Kontinuerlig forbedring og effektivisering i tjenestene

- Rentekompensasjonsordninger
- Redusere 17. mai budsjettet
- Nedleggelse av Saltnes barnehage
- Salg av plasser på Brun avdeling
- Reforhandlet avtaler med private og andre kommuner
- Ressurskrevende tjenester
- Avvikling av funksjonstillegg
- Endring av leirskoletilbud
- Forskyvning av utviklings og satsningsmidler
- Tilskuddsmidler
- Abonnementer etc.
- Sykefraværsoppfølging

Kommunesamarbeid

«Regjeringen følger opp flere av anbefalingene fra Generalistkommune-utvalget, og ser interkommunalt samarbeid som helt nødvendig for at mange kommuner skal kunne løse oppgavene de har ansvar for»

Hovedmål for økonomiplanen

Langsiktig økonomisk balanse

Kommunen skal unngå økonomisk ubalanse ved ikke å bruke mer enn den har råd til.

Kontroll gjennom styringsparameter

Parameter som netto driftsresultat, disp.fond og gjeldsgrad gir et tydelig bilde av økonomisk helse.

Robusthet mot risiko

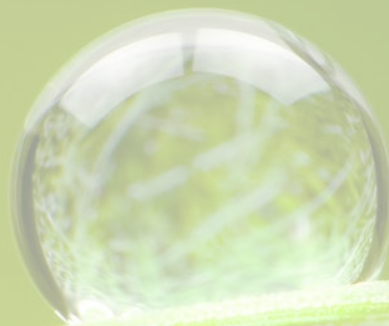
Kommunen skal tåle svingninger som renteøkninger og økt tjenestebehov.

Moderat investeringsnivå

Investeringene skal være moderate for å sikre økonomisk stabilitet.

Innovasjon og effektivisering

Teknologi og nye ideer skal forbedre tjenester kostnadseffektivt.

Råde
kommune

Gjeldsgrad som mål på økonomisk forpliktelse

Definisjon av gjeldsgrad

Gjeldsgrad viser forholdet mellom investeringsgjeld og kommunens inntekter. Det er en viktig indikator på økonomisk forpliktelse og risiko.

Økning i investeringsgjeld

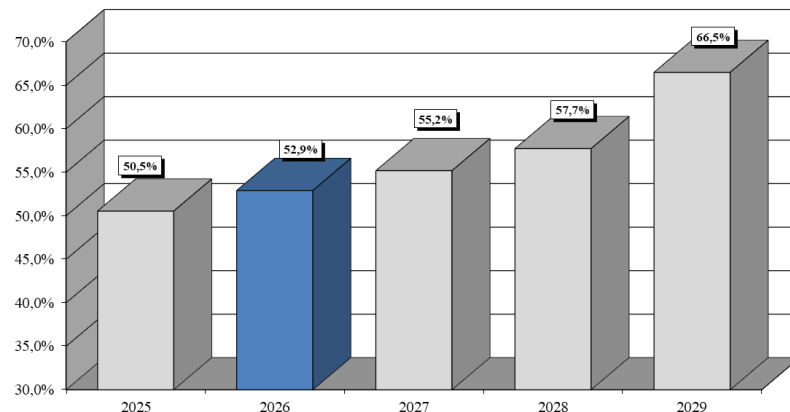
Netto investeringsgjeld i Råde kommune øker fra 50,5 % i 2025 til 66,5 % i 2029

Betydning av vann- og avløpsprosjekter

Investeringer på 105,8 millioner kroner i vann og avløp i perioden belastes driftsresultatet til prosjektene er ferdigstilt.

Balanse mellom investering og bærekraft

Kommunen må balansere investeringer med evnen til å betjene gjeld for å sikre økonomisk bærekraft og fleksibilitet.

Disposisjonsfond som økonomisk buffer

	2025	2026	2027	2028	2029
I mill kroner	118,0	97,0	100,9	107,2	118,2
I prosent	14,5 %	10,9 %	10,8 %	11,1 %	11,8 %

Økonomisk bufferfunksjon

Disposisjonsfondet gir fleksibilitet til å håndtere uforutsette utgifter og svingninger i økonomien.

Planlagt utvikling av fondet

Fondet økes kun med 0,2 millioner kroner,

Opprettholdelse av styrke

Fondet opprettholdes over 10 % i hele perioden

Netto driftsresultat som indikator på økonomisk handlingsrom

Betydning av netto driftsresultat

Netto driftsresultat viser resultat etter driftskostnader er dekket. Det angir kommunens økonomiske handlingsrom.

Økonomiske mål og anbefalinger

Minst 1,75 % for sikrer bærekraft

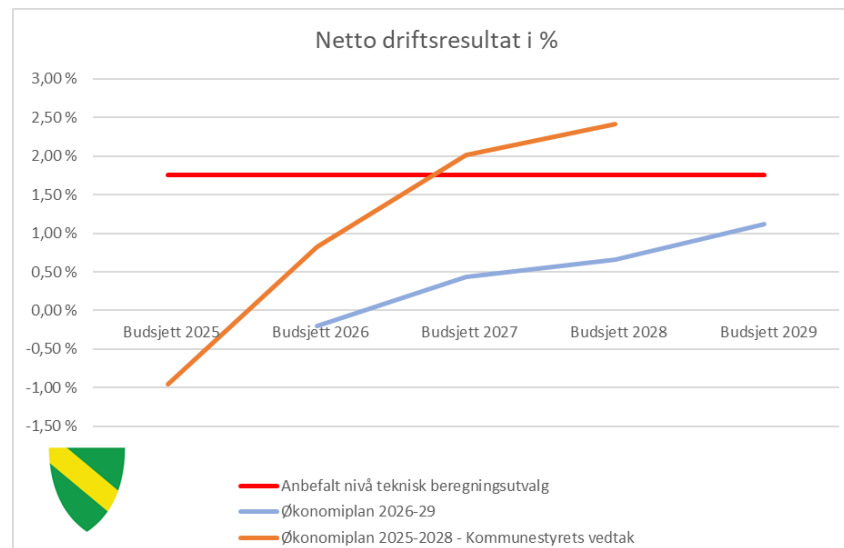
Statsforvalteren anbefaler 3 % for trygg økonomi

Utvikling i Råde kommune

Økonomiplanen viser forbedring fra -0,2 % i 2026 til 1,11 % i 2029

Prioritering av digitalisering

Digitalisering, effektivisering og omdisponering er viktig for å sikre fremtidige tjenestebehov

Kjennetegn ved Råde i 2029

- Eiendomsskatt på et moderat nivå
- Råde kommune har en bærekraftig utvikling
- Virksomhetene er veldrevne

Mottatte søknader

A 3D puzzle with one red piece in the center. The puzzle is composed of white pieces, and the red piece is the central focus, standing out against the white background.

Søknader lagt inn i økonomiplanen:

- Råde Næringsforening – Driftsstøtte
- Tomb Videregående skole – Disc-Golf
- Råde Hisorielag - Driftsstøtte

Søknader ikke lagt inn i økonomiplanen:

- Fontenehuset – Driftsstøtte
- Saltnes Grendelag – Økonomisk støtte til å ansette ungdomsarbeider
- Saltnes Grendelag – Økonomisk støtte til å ansette en frivillighetskoordinator
- Råde Kunstforening – Arrangementsstøtte
- Fair Play Bygg Østfold – Økonomisk støtte

Årsbudsjett 2025 - Talldelen

Råde 17,9 moh.

- Driftsbudsjett 2026 – Utvikling av rammer
- Økonomisk oversikt etter art – Drift. 2024-29
- Forklaring til de største avvikene mellom budsjett 2025 og 2026

Investeringsbudsjett 2026

- Vann- og avløpsinvesteringer
- Digitalisering og velferdsteknologi
- Eiendomsutvikling
- Gang- og sykkelvei
- Sentrumsutvikling - Tusenårsplassen
- Prosjekter knyttet til Smartbygda Råde
- Områdereguleringsplan for Karlshus - Offentlig infrastruktur

Råde
kommune

Fremtidens helsetjenester - Helsehus

- Nybygg og rehabilitering - Investeringsplan for helsehuset
- Økt satsning på hjemmebaserte tjenester, velferdsteknologi og boligtilpasninger
- Se institusjonskapasitet i sammenheng med innovative løsninger i private hjem
- Aldersvennlig samfunn

Barnehage

- Ny kommunal barnehage planlegges mot slutten av perioden
- Bred og inkluderende prosess
- Bidrar til attraktivitet og befolkningsvekst

Handlingsprogram 2026-29

- Handlingsprogrammet 2026-29 bygger på satsingsområdene og målene i kommuneplanens samfunnsdel
- Satsingsområdene er en måte å organisere målene for fremtiden, og er med å gi en ny retning til Rådesamfunnet

Oppvekst og levekår

- Forebygging
- Ungdom og arbeidsliv
- Frivillighet og inkluderende arenaer

Helse, omsorg og rehabilitering

- Bo trygt hjemme – fremtidens helsetjenester
- Mestring og forebygging
- Velferdsteknologi og digital oppfølging
- Pårørendestøtte og frivillighet

Miljø, plan, teknikk og eiendom

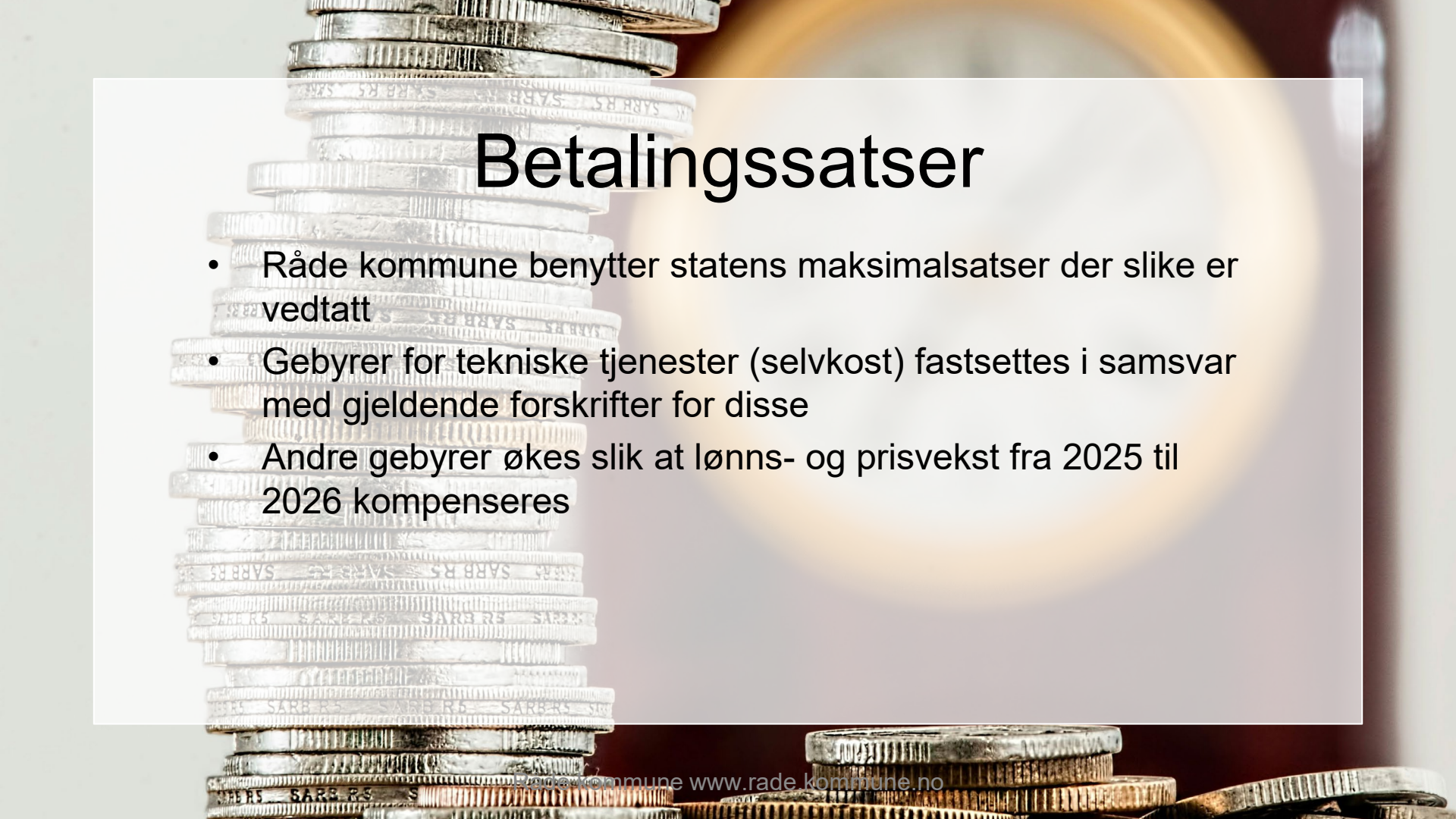
- Oppfølging av planarbeid
- Vedlikehold og utvikling av kommunale bygg og infrastruktur
- Trygg og sikker vannforsyning
- Styrking av fagmiljø

Kommunedirektør m/staber

- Helhetlig ledelse og organisasjonsutvikling
- Forvaltning av kommunens prosesser og systemer
- Spisskompetanse og støtte til organisasjonen

Betalingssatser

- Råde kommune benytter statens maksimalsatser der slike er vedtatt
- Gebyrer for tekniske tjenester (selvkost) fastsettes i samsvar med gjeldende forskrifter for disse
- Andre gebyrer økes slik at lønns- og prisvekst fra 2025 til 2026 kompenseres

Økonomiske oversikter

- Lovpålagte obligatoriske oversikter
 - Bevilgning til budsjettområder - Drift
 - Bevilgningsoversikt – Drift
 - Bevilgningsoversikt - Investering

	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
Rammekjudd	-296 638 873	-318 208 000	-331 812 000
Innteks- og formuesskatt	-263 399 191	-278 255 000	-310 166 000
Endomesskatt	-29 542 139	-30 475 000	-30 728 000
Andre generelle driftsinntekter	-27 920 184	-21 740 000	-25 045 000
Sum generelle driftsinntekter	-617 500 387	-648 678 000	-697 751 000
Sum bevilgninger drift, netto*	567 926 699	613 958 592	653 927 100
Avskrivninger	31 260 376	34 397 000	36 244 000
Sum netto driftsutgifter	599 187 075	648 355 592	690 171 100
Brutto driftsresultat	-18 313 312	-322 408	-7 579 900
Renteinntekter	-12 846 844	-13 640 000	-13 230 000
Utbytte	-649 875	-200 000	-200 000
Gevinnter og tap på finansielle omsetningsmidler	8 476	0	0
Renteutgifter	34 597 163	35 615 000	32 793 000
Avdrag på lån	23 689 072	25 105 000	26 250 000
Netto finansutgifter	44 797 992	46 880 000	45 613 000
Motpost avskrivninger	31 260 376	34 397 000	36 244 000
Netto driftsresultat	-4 775 696	12 160 592	1 789 100
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:			
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	0	0	0
Overføring til investering	-1 644 633	-19 275 000	-19 275 000
Avsetninger til bundne driftsfond	-9 112 847	-3 566 489	0
Bruk av bundne driftsfond	2 687 809	1 320 000	127 000
Avsetninger til disposisjonsfond	-3 936 255	-2 485 000	-3 015 000
Bruk av disposisjonsfond	7 230 230	36 161 081	23 952 100
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0
Sum disponering eller dekning av netto driftsresultat	-4 775 696	12 160 592	1 789 100
Fremført til inndekning i senere år	0	0	0

Tjenesteområde	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
Politisk styring og kontroll	8 203 929	9 037 848	8 542 227
Helse, omsorg og rehabilitering	210 581 504	221 690 009	229 599 596
Oppvekst og levekår	274 226 827	287 610 084	304 056 504
Kommunedirekte mistabter	84 216 602	71 011 062	73 122 008
Miljø, plan og teknikk	34 899 002	38 704 455	37 635 630
Rammer, skatt og finans	24 201 165	-13 994 476	971 133
Sum bevilgninger drift, netto*	567 926 699	613 958 592	653 927 100

	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
	89 080 989	149 344 300	182 415 000
	2 374 663	1 895 000	3 846 000
	1 479 279	1 601 000	1 374 000
	0	0	0
	0	0	0
92 934 922	152 840 300	187 635 000	
	-10 978 924	-15 846 500	-19 885 000
	-17 706 399	-3 500 000	-2 658 000
	-22 688 000	0	0
	0	0	0
	0	0	0
	-131 633	0	-135 000
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-46 151 301	-107 699 800	-140 425 000
Sum investeringsinntekter	-97 656 257	-127 046 300	-163 103 000
Videreutlån	-26 452 338	-58 878 000	-20 000 000
Bruk av lån til videreutlån	26 452 338	58 878 000	20 000 000
Avdrag på lån til videreutlån	6 023 589	3 850 000	4 782 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-8 626 998	-3 850 000	-4 782 000
Netto utgifter videreutlån	-2 603 409	0	0
Overføring fra drift	-1 644 633	-19 275 000	-19 275 000
Avsetninger til bundne investeringsfond	5 898 648	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	-4 177 524	-268 000	-268 000
Avsetninger til ubundet investeringsfond	12 852 633	0	135 000
Bruk av ubundet investeringsfond	-5 604 279	-6 251 000	-5 124 000
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0
Sum overføringer fra drift og netto avsetninger	7 324 744	-25 784 000	-24 632 000
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	0	0	0

Hovedbudskapet

Stramme økonomiske rammer

Fokus på omstilling og endring for å møte
fremtidens utfordringer

Sammen skaper vi Attraktive Råde

Spørsmål til kommunedirektørens budsjettforslag

Alle spørsmål stilles gjennom
gruppeleder og sendes til
økonomisjef, med kopi til
kommunedirektør

pgw@rade.kommune.no

Inger.fjeld@rade.kommune.no

Svar sendes til formannskapetets
medlemmer og gruppeledere